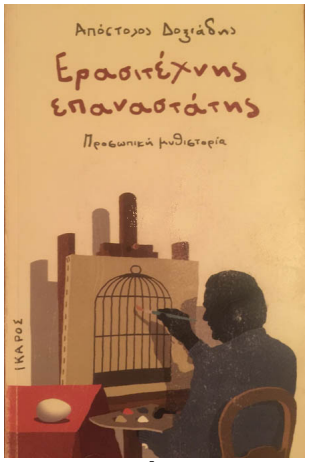

Με τον εύστοχο υπότιτλο, Προσωπική μυθιστορία, ο Α.Δ. μας προσφέρει μια ογκωδέστατη τοποθέτηση για τη σχέση του με την πολιτική, την αριστερά, τις ιδεολογίες σε μια δύσκολη και κρίσιμη καμπή της νεοελληνικής ιστορίας.

Γεννημένος το '53, το στρατιωτικό πραξικόπημα τον βρίσκει λίγες εβδομάδες πριν τα 14 του χρόνια. Η νέα κατάσταση καθώς και η περιπέτεια της αδελφής του με το καθεστώς, ενεργοποίησαν αισθητήρια και ένστικτα, τα οποία τον έφεραν κατ' αρχάς σε μια πρόωρη πολιτική συνειδητοποίηση, και ακολούθως σε μια ενεργή αντιστασιακή στάση.

Ο αναγνώστης, καλό θα είναι να αποβάλει ότι ξέρει για τον συγγραφέα και οφείλει να διαβάσει τις 1056 πυκνογραμμένες σελίδες, λησμονώντας κάθε πληροφορία που μπορεί να έχει για αυτόν.

Και τούτο διότι ο Α.Δ. είναι ένα άτομο, με έντονη παρουσία, έχοντας απασχολήσει ακόμα και με ιδιαιτέρως προσωπικά θέματα την δημοσιότητα. Πολλοί, συνεπώς, που έχουν διαμορφώσει μιαν ιδέα για την προσωπικότητα του, θα κρίνουν την έκδοση μέσα από αυτήν την αντίληψή τους και ίσως κρίνουν λάθος.

Τελευταίο, προς το παρόν, ίχνος, αυτής της δημόσιας εικόνας είναι η τοποθέτησή του, για το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου περί της «Ευρωπαϊκής Ημέρας Μνήμης για τα θύματα όλων των ολοκληρωτικών και αυταρχικών καθεστώτων».

Τοποθετήθηκε δημόσια, ωσαύτως και αυτόκλητα, υποστηρίζοντας φανατικά τους έλληνες ευρωβουλευτές, (δυο στο σύνολο των 21) που ψήφισαν υπέρ και επιτέθηκε με ιδιαίτερη σφοδρότητα σε όσους καταψήφισαν και σε όσους απείχαν ή ψήφισαν λευκό.

Απότοκο αυτής της τοποθέτησης, ήταν η οξύτατη αντιπαράθεση με ευρωβουλευτή. Δημιούργησε έτσι εντυπώσεις. Αν, λοιπόν, ο αναγνώστης δεν απομακρυνθεί από τέτοιου είδους δηλώσεις, πράγμα όχι εύκολο, θα αντιμετωπίσει την έκδοση με λαθεμένο τρόπο.

Ο Α.Π. δεν ήταν κάποιο τυχαίο παιδί. Ήρθε στα εγκόσμια από μια οικογένεια, αστική, ισχυρή και κυρίως ουσιαστική. Με ειδικό βάρος. Οι παιδικές, εφηβικές προσλαμβάνουσές του, ήταν τόσο πλούσιες όσο και σημαντικές. Αυτά τα δεδομένα, ασφαλώς και δεν αποτελούν εχέγγυα επιτυχίας, καθώς σε πολλούς νέους έχουν λειτουργήσει ανάποδα. Στην περίπτωση του όμως υπήρξαν βοηθητικά.

Γεγονός που και ο ίδιος το αποδέχεται και το μνημονεύει, ποικιλοτρόπως μέσα από την αφήγησή του. Τεράστιο βοήθημα στα πρώτα χρόνια της ζωής του, η σχέση με τον πατέρα του Κωνσταντίνου, γνωστού πολεοδόμου και αρχιτέκτονα, ο οποίος του προσέφερε αρκετά περισσότερα, όπως και η υπόλοιπη οικογένεια του, από τις προοπτικές μιας μόρφωσης και μιας αντίστοιχης κοινωνική ανέλιξης.

Τούτο, τουλάχιστον, συνάγεται από τις αφηγήσεις των συναντήσεων και των συζητήσεων του συγγραφέα, με τον πατέρα του. Αναπαράγει πολλές από αυτές με πλήθος λεπτομερειών, είναι εμφανής ο σεβασμός στο πρόσωπό του πατέρα, ενδεικτικό ότι απευθύνεται προς αυτόν στον πληθυντικό, πράγμα όχι σύνηθες ακόμα και εκείνη την εποχή και γενικώς περνά την εικόνα της ισόρροπης, δεμένης, καλής οικογένειας.

Σε κάθε περίπτωση, καθώς η οικογένειά του ανήκε σε ένα είδος ουσιαστικής κοινωνικής ελίτ, είχε εξ απαλών ονύχων, μια καλύτερη πληροφόρηση, μια αμεσότητα, μια επαφή με ανθρώπους κλειδιά που όριζαν συνθήκες.

Υπάρχουν δυο επίπεδα καταγραφής. Των προσωπικών εμπειριών, πράγμα χρήσιμο καθώς προβάλλεται μια ολόκληρη, ιδιαίτερη περίοδος. Αυτές οι προσωπικές περιπέτειες βοηθούν ιδιαιτέρως στην κατανόηση αλλά και στην ερμηνεία εκείνης της εποχής. Ακολούθως, φιλοξενούνται στο κείμενο και οι προσωπικές απόψεις, καθώς διαμορφώνονται με τη

ζύμωση από εκείνη την καθημερινότητα, από εκείνη την πραγματικότητα. Χρήσιμες, και αυτές. Τέλος τοποθετεί συνεχώς το ιστορικό πλαίσιο, ώστε να δώσει το ιστορικό στίγμα σε όσους δεν τα έζησαν, σε όσους δεν τα γνωρίζουν.

Πλην όμως, η καθημερινότητα του Απόστολου Δοξιάδη από τα 14 του μέχρι τα 21 του, σε όλη την χρονική περίοδο της κυριαρχίας του στρατοκρατικού καθεστώτος δεν είχε τίποτα κοινό, με αυτήν ενός οποιουδήποτε συνομηλίκου της εποχής του. Αξιοποιώντας την ευφυΐα και τα χαρίσματά του βρισκόταν από τα πρώιμα γυμνασιακά του χρόνια στο Κολούμπια, κάτι σαν έφηβος θαύμα, και στη συνέχεια σαν πολίτης του κόσμου στο Παρίσι με προσλαμβάνουσες εξαιρετικά σπάνιες ή ακόμα περισσότερο απίθανες για έλληνα εκείνης της εποχής.

Η ασφάλεια μιας, οικονομικά και κοινωνικά ισχυρής, οικογένειας στα πάτρια εδάφη και η εξέλιξη μιας εξαιρετικά σπάνιας φοιτητικής - ακαδημαϊκής πορείας, σε Αμερική και Ευρώπη, όταν στην Ελλάδα η χούντα έχει επιβάλλει τους δικούς της νόμους, ενέχει προφανώς κάτι μοναδικό. Σε ότι αφορά τα οικονομικά πάντως, επέρχεται μια μεγάλη ανατροπή, καθώς και η ραγδαία επιδείνωση της υγείας του πατέρα του, που θα εγκαταλείψει τα εγκόσμια, πολύ ταλαιπωρημένος έναν χρόνο μετά την μεταπολίτευση, θα σημάνουν καταλυτικές αλλαγές.

Η αφήγησή του, είναι αναλυτικότατη, ενίοτε κουραστικά αναλυτική και μια πρώτη εκτίμηση αυτής της σχολαστικότητας είναι να προλάβει τον αναγνώστη στο να μην φτάσει σε λανθασμένα συμπεράσματα. Να τον οδηγήσει σε αυτά, που εκείνος θεωρεί και δομεί ως ακριβή και σωστά. Εντύπωση επίσης προκαλούν οι αναπαραγωγές διαλόγων, οι ακριβείς περιγραφές γεγονότων και πράξεων, με τοπωνύμια, χρόνους και πρόσωπα, που είχαν πραγματοποιηθεί μισό αιώνα νωρίτερα. Δεν παραλείπει να ισχυροποιεί το κείμενό του, με γνωμικά, με αποφθέγματα και απόψεις πνευματικών ανθρώπων, δείγμα μιας συνεχούς καλλιέργειας.

Ο αντιχουντικός αγώνας, ήταν ο λόγος της πολιτικοποίησης του και όχι αντίστροφα, ενώ η αφήγηση του για την επαφή με το συγκεκριμένο χώρο, την εμπλοκή σε αυτόν, αλλά και την τελική απόρριψη, δείχνει να είναι ο κύριος λόγος της ύπαρξης αυτής της έκδοσης.

Όλοι όσοι βρίσκονται κοντά στην ηλικία του, είτε συμφωνούν είτε όχι με τις τοποθετήσεις του, τις οποίες τις δομεί ισχυρά, θα την βρούν ενδιαφέρουσα. Είναι συναρπαστικό στο μέτρο των συνωμοτικών κανόνων, στην εξιστόρηση της κινητικότητας εκείνων που πέρασαν στην πράξη τις ιδεολογίες ανατροπής της χούντας, και ασφαλώς εκείνων που υπέμειναν τα

βασανιστήρια στην Ασφάλεια ή στο Ε.Α.Τ. - Ε.Σ.Α.

Οι νεότεροι ίσως να δυσκολευτούν να πιάσουν τον παλμό, όχι διότι υστερεί το κείμενο, τουναντίον μάλιστα, αλλά διότι όλα αυτά θα τους φανούν ακατανόητα.

Η συγκεκριμένη έκδοση, μπορεί να λογιστεί και σαν προσωπικό ξεκαθάρισμα δημόσιου χαρακτήρα, όπου ο συγγραφέας περιγράφει την πρώτη γοητεία από την ιδεολογία, μέσω αυτής τον δρόμο να πέσει η χούντα, το θεωρητικό του περπάτημα βαθιά μέσα στη φιλοσοφία της, τις πρακτικές στον αντιδικτατορικό αγώνα, ακολούθως την σταδιακή αποδόμηση της, και καταληκτικά, την απογοήτευση και την οριστική απόρριψή της. Η οποία απόρριψη, ξεκίνησε προοδευτικά από το θεωρητικό κομμάτι που η μαθηματική λογική του, κατ' ουσίαν ποτέ δεν το αποδέχτηκε και συνεχίστηκε πιο έντονα στο πρακτικό κομμάτι, όπου εκεί εκφράζει και την μεγάλη του απογοήτευση, στον κατακερματισμό, στον φανατισμό και κυρίως την επιπολαιότητα, πάντα κατά την άποψή του, των πολλών ομάδων με τα λίγα μέλη.

Μια απόρριψη που γίνεται σαφές ότι τον ακολουθεί ως τις μέρες μας. Ταυτόχρονα δε, ομολογεί πως δεν διατηρεί καμιά νοσταλγία για εκείνα τα χρόνια. Δεκτό, κατανοητό, μα για να γυρίσουμε στην αρχή, η σφοδρότητα και η οξύτητα των δημόσιων τοποθετήσεων του είναι δυσερμήνευτες. Ειδικά αν αναλογιστούμε τον πλούτο της καλλιέργειας του, που αποκαλύπτεται, τουλάχιστον, από το κείμενο. Για να μην αναφερθεί και η ωριμότητα της ηλικίας του. Όλων τούτων υπολογιζομένων, θα περίμενε ο αντίστοιχος αναγνώστης, πολύ λιγότερη επιθετικότητα, περισσότερο χιούμορ. Ένα είδος πεφωτισμένης ηπιότητας.